

Co přinesl projekt Pilot S odbornému školství

Projekt Pilot S – Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných SOŠ a SOU – je jedním ze systémových projektů MŠMT, který se realizuje s finanční podporou ESF a státního rozpočtu ČR na vybraných středních odborných školách a středních odborných učilištích. Jeho záměrem bylo podpořit zavádění kurikulární reformy v odborném vzdělávání a připravit školy na tvorbu vlastních školních vzdělávacích programů (ŠVP). Tzn. především ověřit, jak budou školy schopny zpracovat podle rámcových vzdělávacích programů (RVP) své ŠVP a jakou pomoc budou pro tuto činnost potřebovat.

Průběh projektu lze rozdělit na dvě období: První období, od černa 2005 do června 2006, bylo věnováno tvorbě ŠVP, druhé období, od září 2006 až do konce projektu (červen 2008) je věnováno ověřování pilotních ŠVP ve výuce.

Do projektu je zapojeno 30 SOŠ a SOU z celé ČR a kolem 100 sociálních partnerů pilotních škol, neboť důležitým cílem projektu je také přispět k prohloubení vazby mezi školou a trhem práce a k většímu zapojení sociálních partnerů do plánování i realizace přípravy žáků na povolání.

Příprava škol na tvorbu ŠVP

☒ Dříve než učitelé začali pracovat na ŠVP, zúčastnili se cyklu vzdělávacích seminářů, na kterých si ujasňovali postupy řešení, diskutovali o kurikulární reformě a možnostech, které jim přináší, učili se zásadám týmové práce. Seznamovali se s pilotní verzí RVP a metodiky tvorby ŠVP, které byly připraveny v NÚOV pro účely projektu, a ujasňovali si vlastní postupy práce.

☒ Vybrané týmy prováděly hodnocení práce školy a ve spolupráci se sociálními partnery také analýzu trhu práce v regionu z hlediska uplatnění absolventů školy a požadavků sociálních partnerů na jejich znalosti a dovednosti. Závěry ze sebehodnotících zpráv a analytických studií byly využity jako podklad pro tvorbu ŠVP a následně se k nim budou školy vracet při hodnocení výuky podle zpracovaných ŠVP.

☒ *Sebehodnocení školy* představuje důležitý vstup do tvorby ŠVP, neboť poskytuje školním týmům zpětnou vazbu o sociálním klimatu na škole, o výsledcích její práce, názorech pedagogů, žáků, jejich rodičů a dalších partnerů školy na pedagogickou činnost školy a její další směr. I když sebehodnocení školy nebylo pro řadu pilotních škol novým jevem, dostalo v projektu nový rámec. Bylo zpracováno podle jednotné metodiky a důsledně se vázalo na cíle projektu. Zapojil se do něj nejen top management školy, ale i širší spektrum zaměstnanců, své názory na výuku vyjádřili i žáci. Přínosem byly také společné vstupní i hodnotící semináře, na kterých si zpracovatelské týmy mohly vyměnit své přístupy a poznatky. V diskusi konstatovaly, že školy jsou zavázány zákonem provádět pravidelně sebehodnocení, postrádají však metodiku sebehodnocení, která by byla vytvořena přímo pro oblast školství.

Spolupráce se sociálními partnery

☒ Jak již bylo řečeno, měla každá škola své spolupracovníky také z řad významných představitelů podniků relevantních pro obor vzdělání zařazený do projektu. Spolupráce škol s regionálními sociálními partnery směřovala již od začátku projektu k tomu, aby sociální partneři byli zapojeni do příslušných aktivit projektu, aby formulovali své požadavky a spolupracovali při jejich začleňování do pilotních ŠVP (v rámci pravidel a možností daných RVP) a aby se spolupodíleli na vytváření kvalitních podmínek pro vzdělávání podle vytvořených ŠVP. Jedním z cílových předpokladů projektu je, že tato spolupráce může přispět ke zlepšování podmínek pro výuku (zejména ke zlepšení možností pro výcvik žáků v reálném pracovním prostředí) i k objektivnímu hodnocení výsledků vzdělávání získaných v rámci těchto programů. Smíšené týmy zpracovaly analytickou studii o sociálním partnerství, která obsahovala důležité údaje o možnosti uplatnění absolventů daných oborů vzdělání na trhu práce, názory sociálních partnerů na kompetence absolventa a pojetí odborné přípravy, popis možností další spolupráce na tvorbě školních vzdělávacích programů. Školám bylo doporučeno, aby tyto první souborné verze analytických studií o sociálním partnerství průběžně aktualizovaly, doplňovaly a využívaly je jako živý dokument při realizaci ŠVP a případně i při souborné prezentaci školy. Cenné na této aktivitě bylo také to, že tvorba studií nebyla pouze záležitostí několika lidí, ale že sledovaná problematika byla diskutována na společných regionálních i školních seminářích. Ukázalo se také, že stále přetrvává rozdílná ochota sociálních partnerů podílet se na přípravě a realizaci vzdělávacího procesu, a to zejména při odborných praxích a odborném výcviku. Lepší mož-

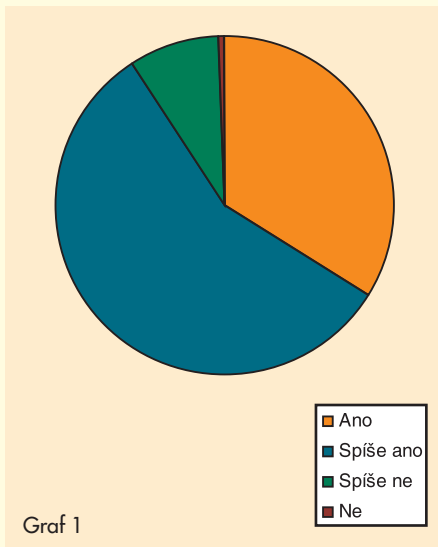
nosti pro spolupráci mají velké podniky než malé a střední. Situace je také odlišná podle charakteru oboru vzdělání: např. v oborech služeb se odborná příprava často zajišťuje na řadě různých pracovištích, ovšem při tvorbě ŠVP je lepší spolupráce s většími podniky. Problémy se zajištěním praktické přípravy a zapojením sociálních partnerů do zpracování ŠVP mají např. obchodní akademie. Pozitivním trendem ovšem je, že přes určité prvotní obtíže a nepochopení se stále větší počet sociálních partnerů na daném procesu aktivně podílí, obě partnerské strany stále více efektivně spolupracují, vytvářejí se nové kontakty a stávající se prohlubují.

Pilotní školní vzdělávací programy

☒ Vlastní práce na ŠVP byly zahájeny na podzim 2005 a trvaly devět měsíců. První verze školních vzdělávacích programů byly zpracovány do konce roku, poté byly posouzeny, prokonzultovány ve škole a s pracovníky NÚOV a upraveny do finální podoby připravené k ověření ve výuce. Celkem bylo vytvořeno 52 pilotních ŠVP pro 24 oborů vzdělání (10 oborů vzdělání kategorie H poskytujících střední vzdělání s výučním listem a 14 oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou).

☒ Vytvořené pilotní ŠVP jsou zpracovány buď na širším odborném základě jako příslušný RVP, nebo jsou zaměřeny přímo na určitou oblast odborných činností (např. na pozemní stavitelství, slaboproudou elektrotechniku, strojírenství – počítačové aplikace); dvanáct ŠVP umožňuje žákům profilaci formou odborných zaměření (celkem ŠVP nabízejí 33 odborných zaměření). Jeden ŠVP je zpracován modulově. Záleželo vždy na tom, jaké má každá škola podmínky pro vzdělávání, co požaduje trh práce v jejím regionu a jaké má plány svého rozvoje. Ve

všech ŠVP se klade důraz na požadované kompetence absolventa včetně klíčových kompetencí a na výsledky vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech, nikoli na rozsah učiva.

Graf 1

Na zpracování školních vzdělávacích programů se přímo podílelo 460 učitelů pilotních škol, další učitelé byli zapojeni do aktivit souvisejících s tvorbou ŠVP nepřímo – prostřednictvím školních pracovních seminářů a diskusí.

Projekt prokázal, že tvorba ŠVP je sice náročná na odbornou připravenost učitelů, avšak vzdělávací programy, které si školy samy připraví, mohou být přínosné jak pro zlepšení vyučovacího procesu, tak klimatu na škole. Záleží na tom, jak jsou učitelé k vytvoření vlastního vzdělávacího programu motivováni a zda jsou ochotni ke změnám. V tomto směru má nezastupitelnou úlohu ředitel školy.

Pozitivem rovněž je, že se zlepšuje komunikace a spolupráce mezi učiteli, zejména mezi učiteli odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů. Jak konstatovali ředitelé na své poradě: „Nešlo nejednat v mezipředmětových souvislostech, učitelé se dohodli, kterými kompetencemi vybaví žáky jednotlivé předměty“, „Vliv výuky podle ŠVP je dobře poznat – v pilotních třídách je lepší atmosféra. Také pro pedagogy jde o nový zážitek – hlavně ti mladší zažívají nadšení z tvorby něčeho nového.“

Projekt také ukázal, že zpracování dobrého školního vzdělávacího programu, který posune vzdělávání na dané škole kupředu, je časově náročné. Zejména pokud škola bude připravovat větší počet ŠVP a pro různé formy vzdělávání a pokud nebude chtít pouze opsat stávající učební dokumenty, může mít problém zvládnout tuto práci při plném pracovním vytížení učitelů i za dva roky, jak stanoví školský zákon.

Pilotní ŠVP jsou dostupné na webových stránkách pilotních škol, vybrané části pilotních ŠVP jsou zveřejněny na webových stránkách projektu www.pilots.nuov.cz.

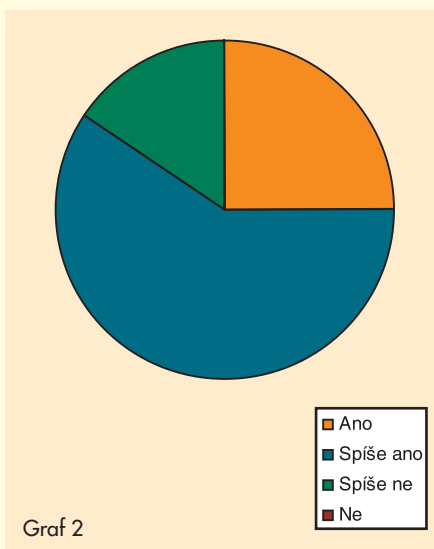
První zkušenosti z výuky podle pilotních ŠVP

V červenci 2006 vyhlásilo MŠMT (č. j. 8777 /2006-23) pokusné ověřování vzdělávání podle ŠVP zpracovaných v projektu a v září 2006 byla zahájena na všech pilotních školách výuka v prvních ročnících.

I když nelze dělat po jednom roce výuky jednoznačné závěry o vlivu ŠVP, zkušenosti většiny pilotních škol potvrzují přínos vlastních vzdělávacích programů pro výuku i pro klima na škole. Přínos vidí každá škola jinde, potvrzují však změnu spolupráce mezi učiteli: „Velmi se zvýšila potřeba vzájemné spolupráce mezi pedagogickými pracovníky, kteří si jednak předávají metodické zkušenosti při naplňování ŠVP, pracují v předmětových týmech na evaluaci ŠVP, připravují společně projektové vyučování, probírají způsoby realizace průřezových témat v jednotlivých tematických celcích, podílejí se na obsahu vzdělávání mimo vyučovací hodiny (např. exkurze, kurzy, projektové dny, Dny stromů apod.)“ – Ostrava SzaŠ; „Dobrym aspektem bylo, že společná práce na tvorbě ŠVP, do které byla zapojena většina pedagogů školy, vedla i k posílení jejich osobních kontaktů a aktivit (společné sportovní a kulturní akce mimo pracovní dobu apod.)“ – VOŠ, SŠ a COP Sezimovo Ústí. Pouze jedna pilotní škola má ke ŠVP negativní postoj a považuje je za zátěž a demotivaci učitelů.

Ukázalo se také, že ani sebelepší ŠVP nezaručuje zájem žáků o vzdělávání v nabízeném oboru.

Ve výuce i v hodnocení ŠVP se projevuje i to, zda se vyučující sám přímo na zpracování ŠVP podílel. Větší změny provedla ve ŠVP po 1. roce výuky pouze jedna pilotní škola.

Graf 2

Většina škol však upozorňuje na to, že výuka podle nových učebních osnov školního vzdělávacího programu se týká generace, která na základní škole nebyla dosud plošně připravována v novém systému RVP ZV. Vstupní znalosti žáků ze základní školy i jejich pracovní návyky a morálka neodpovídají požadavkům nastaveným v RVP a následně i v ŠVP. Obávají se také, že ŠVP a po-

užívané strategie výuky nebudou odpovídat katalogům požadavků k maturitní zkoušce.

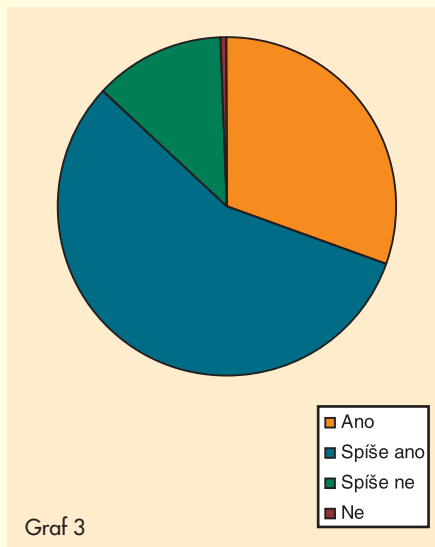
Výsledky dotazníkového šetření u učitelů pilotních škol ukazují, že se výuka podle ŠVP osvědčuje. Pozastavme se u několika otázek:

Prispívá realizace výuky podle ŠVP celkově ke zkvalitnění výuky Vašeho předmětu?

Z grafu 1 jednoznačně vyplývá, že převážná část učitelů vidí ve školním vzdělávacím programu pokrok.

Jsou stanovené výsledky vzdělávání adekvátní reálným učebním předpokladům žáků? (viz graf 2)

Odpovídá obsah ŠVP reálným učebním předpokladům žáků? (viz graf 3)

Graf 3

Také další výpovědi, sledující stanovené výsledky vzdělávání a obsah učiva ve školních vzdělávacích programech ve vztahu k předpokladům žáků, svědčí o tom, že žáci by měli školní program zvládnout.

Další vzdělávání učitelů

Velká pozornost byla v projektu věnována přípravě učitelů pilotních škol a jejich dalšímu vzdělávání. Celkem se uskutečnilo 70 vzdělávacích seminářů, kterých se zúčastnilo více než 1600 pedagogů. Vzdělávací semináře byly zaměřeny jak na podporu realizace jednotlivých aktivit, tak na rozvoj odborných kompetencí učitelů. Učitelé měli možnost vyměnit si zkušenosti, prezentovat své ŠVP a další projektové aktivity, setkat se s odborníky z vysokých škol i zaměstnavatelské sféry. Pro potřeby projektu a dalšího vzdělávání vzniklo 5 studijních textů, které jsou v elektronické podobě k dispozici všem školám.

Přínos projektu pro další odborné školy

Poznatky a zkušenosti z projektu byly využity pro tvorbu RVP, z nichž prvních 61 již vstoupilo v platnost a v současné době je připraveno do schvalovacího řízení dalších 80.

Byla také dopracována a vydána Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU. Obdržely ji spolu s RVP

všechny školy, které budou připravovat ŠVP podle RVP vydaných v první vlně, postupně ji obdrží všechny školy tak, jak budou vydávány další RVP. Její elektronická verze je umístěna na webových stránkách projektu.

Velká pozornost je věnována šíření zkušeností z projektu na další školy a podpoře plošného zavádění dvoustupňové tvorby vzdělávacích programů. K tomu slouží jednak *Zpravodaj projektu Pilot S*, který začal v tomto roce vycházet a je zaslán na všechny SOŠ a SOU a další vybrané instituce, jednak účast pedagogů pilotních škol a odborníků z NÚOV na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V současné době probíhá v rámci projektu příprava budoucích lektorů a konzultantů pro tvorbu ŠVP na SOŠ a SOU. *Vzdělávání lektorů* se organizuje ve spolupráci s krajskými vzdělávacími centry, neboť se předpokládá, že vzdělávací centra budou absolventy využívat při zajišťování DVPP v odborném vzdělávání. Zájemci ze škol o vzdělávání k tvorbě ŠVP se mohou obracet na krajská vzdělávací centra uvedená na webových stránkách projektu Pilot S.

Do kurzu se přihlásilo kolem 100 posluchačů z řad ředitelů a učitelů různých typů SOŠ a SOU. Ve dvou dvoudenních seminářích se seznamují s postupy tvorby ŠVP a transformace RVP do ŠVP, s pojetím klíčových kompetencí a průřezových témat a pří-

stupy jejich zapracování do výuky, prakticky se učí zpracovávat učební dokumenty nebo formulovat výsledky vzdělávání. Ve večerním programu se setkávají se zástupci pilotních škol a diskutují s nimi o jejich zkušenostech s tvorbou ŠVP.

Přínosem pro další školy mohou být také konference projektu Pilot S, které se uskuteční začátkem prosince t. r. v Praze a v Brně. Cílem konferencí je prezentovat výstupy řešení projektu a zejména vlastní zkušenosti pilotních škol z tvorby ŠVP a jejich pokusného ověřování.

PhDr. Jana Kašparová
hlavní manažerka projektu

Jak můžeme využít evropské fondy v odborných školách

Již zhruba rok se setkáváme s informacemi o evropských fondech v období 2007–2013. Politici a média v této souvislosti nešetří velkými čísly, sliby pro své resorty a možnostmi čerpání pro všechny.

Co nám EU vlastně nabízí?

Peníze daňových poplatníků všech členských států kumulované ve strukturálních fondech EU je možné využít pro potřeby členských zemí a jejich regionů. Jak členské státy prostředky využijí, je na nich samých. Nejprve si vytvoří plány na využití prostředků na úrovni národní (tzv. národní strategický referenční rámec), regionální a sektorové (tzv. operační programy). Ty jsou následně vyjednávány s Evropskou komisí a po úspěšném vyjednávání schváleny. Obsah i pravidla těchto operačních programů si z valné části stanovují členské státy, Evropská komise do nich nezasahuje, jen kontroluje jejich dodržování.

Jak se ovšem dostanou evropské prostředky k nám?

Evropské prostředky lze získat na konkrétní projekty podle témat operačních programů. Pokud připravíte dostatečně prospěšný, inovativní a finančně přiměřený projekt, může být schválen a z evropských prostředků i naplněn. Evropské prostředky nelze přidělit přímo ani s nimi nakládat jako s běžnými dotacemi. Projekty, jak jsme již naznačili, musí splňovat určitá pravidla a omezení (např. podmínky výzvy k předkládání projektů, projektové přihlášky, schvalovací procedury), pro realizaci a nakládání s evropskými prostředky platí další pravidla a povinnosti. Nutno poznamenat, že si je opět určují povětšinou členské země, ne EU.

Jaké projekty můžeme v odborném školství používat?

Rozlišujeme dva základní typy projektů z evropských fondů, investiční a neinvestiční. Investiční projekty (tzv. tvrdé investice) si představíme snadno. Přestavba tělocvičny,

zateplení budovy školy nebo vybavení dílen jsou běžné potřeby odborných škol, které lze financovat investičním projektem. Na druhé straně neinvestiční projekty (tzv. měkké investice) mají vliv na obsah, kvalitu a formy vzdělávání. Peníze investované do osob a vzdělávacích produktů nejsou na první pohled vidět. Pro odborné školství jsou důležité oba typy projektů, v ideálním případě by se mohly podporovat.

Investice z regionálních operačních programů

Investiční prostředky z tzv. regionálních operačních programů zprostředkují školám příslušné kraje. Na svých webových stránkách již kraje inzerují tyto možnosti a z hlediska plánů na projekty je nejvyšší čas na zahájení jejich příprav.

Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost

MŠMT připravilo pro oblast vzdělávání operační program zaměřený na rozvoj lidských zdrojů a celoživotního učení. Program byl před měsícem schválen Evropskou komisí. Odborným školám se tak otevírá možnost čerpání prostředků na zvyšování kvality vzdělávání, tvorbu školních vzdělávacích programů, další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), inovace forem a metod výuky a další. Projekty škol s tímto zaměřením budou vyhlášovat a schvalovat příslušné kraje. Na webových stránkách MŠMT jsou dostupné další potřebné informace. MŠMT doplní projekty na krajské úrovni o projekty s plošným dosahem, zaměřené především na systém vzdělávání, kurikulární reformu, DVPP apod. I do těchto projektů se odborné školy budou moci zapojit.

Projekty z evropských fondů jsou pro odborné školy dodatečným zdrojem financí

pro rozvoj a inovace. Samotná realizace projektu je také zdrojem dalších zkušeností, otevírá možnosti pro nejrůznější typy spolupráce škol se zaměstnavateli, partnery na regionální i mezinárodní úrovni.

S přípravou projektů pomáhá odborným školám i NÚOV. Konkrétně referát strukturálních fondů již třetím rokem poskytuje bezplatné projektové poradenství.

Další informace najdete na:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/>

<http://www.msmt.cz/eu/>

<http://www.esfcr.cz/>

Jednou větou

Dne 10. 11. 2007 bylo uzavřeno připomínkové řízení k rámcovým vzdělávacím programům připraveným pro druhou vlnu schvalovacího řízení. K odborným částem RVP se vyjadřovaly školy, které příslušné obory vzdělání vyučují. Po vypořádání připomínek budou počátkem prosince 2007 RVP předloženy ke schvalovacímu řízení na MŠMT. O výsledcích připomínkového řízení budou školy informovány prostřednictvím webových stránek NÚOV.

Národní ústav odborného vzdělávání slavnostně zahájil 6. listopadu 2007 poslední rok ověřování nové závěrečné zkoušky pro tříleté učební obory. Zástupci škol, zaměstnavatelů, NÚOV a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy při této příležitosti diskutovali o dosavadních zkušenostech s tvorbou a použitím jednotných zadání v minulých letech i o dalších možnostech, jak závěrečnou zkoušku zdokonalit formálně i obsahově.

Kdo je kdo v Národním ústavu odborného vzdělávání

PhDr. Jana Kašparová

30. dubna 1944, Pardubice

Je absolventkou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kde studovala obor ruština – čeština. Po ukončení vysokoškolského studia působila jako učitelka. Do Národního ústavu odborného vzdělávání (tehdy Výzkumného ústavu odborného školství) přišla v roce 1974, a to do oddělení jazykového vzdělávání všeobecně vzdělávací sekce, kde se zabývala výukou ruského jazyka v odborném školství. Pozornost věnovala zejména na zavádění komunikativního pojetí a moderních vyučovacích metod používaných při výuce západních jazyků také do vyučování ruštině i uplatňování jiného způsobu výuky odborného jazyka než pouhým překladem. Podílela se metodicky i autorsky na tvorbě nových učebnic a učebních pomůcek a na dalším vzdělávání učitelů. Externě vyučovala několik let ruský jazyk na elektrotechnické fakultě. Její odborná publikační činnost čítá desítky článků a přednášek.

Ve druhé polovině 80. let začala věnovat pozornost celkové koncepci všeobecného vzdělávání v odborném školství a postupně také koncepci a tvorbě vzdělávacích programů profesního vzdělávání. Nejprve to bylo vzdělávání sociálních pracovníků, později převzala také gesci za střední pedagogické

Okruh vzdělávacích programů, na kterých se podílela, a škol, se kterými přitom spolupracovala, je daleko širší. Jednalo se často o nové obory nebo vzdělávací programy počátečního vzdělávání, např. v oblasti sociální, veřejné správy, zdravotnictví, nebo o programy lycea či vyšších odborných škol.

V roce 1989 byla jmenována *vedoucí oddělení všeobecného vzdělávání*. Funkci vedoucího oddělení vykonává dosud, s výjimkou roku 2001, kdy pracovala ve funkci náměstkyně ředitele ústavu. Nejedná se již pouze o oddělení všeobecně vzdělávací, neboť došlo k výraznému posunu v jeho činnosti, nýbrž o oddělení *pro metodiku tvorby vzdělávacích programů, všeobecné vzdělávání a vzdělávací programy oborů společenskovedních, zdravotnických a uměleckých*.

K významným aktivitám, které ovlivnily směr její další práce, patří podíl na řešení

vzdělávání, úzce spolupracovala s rodinnými školami na tvorbě nových vzdělávacích programů, které měly poskytovat absolventům kvalifikaci a tak zlepšit jejich zaměstnatelnost.

projektů Phare-VET Reforma odborného vzdělávání v ČR (1993–1998), v jehož rámci vznikla první koncepce dvoustupňové tvorby kurikula a první školy zpracovaly vlastní školní vzdělávací programy (ŠVP). Po přijetí Bílé knihy, která zavedla dvoustupňovou tvorbu vzdělávacích programů, se podílela nejprve jako členka týmu na vytváření koncepce rámcových vzdělávacích programů (RVP) odborného vzdělávání, postupně převzala metodické i organizační vedení tvorby RVP.

V roce 2002–2003 byla členkou řešitelského týmu projektu POSUN – Pomozme školám učit nově (program Phare 2000), jehož cílem bylo ověřit koncepci prvních pilotních RVP a postupy pro zpracování ŠVP. Získané poznatky byly využity pro další etapu tvorby RVP a zpracování pilotní verze metodiky tvorby ŠVP SOŠ a SOU.

Od roku 2005 řídí jako hlavní manažerka realizaci systémového projektu *Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných SOŠ a SOU (PILOT S)*.

Ve své práci se neomezuje pouze na problematiku zpracování rámcových nebo školních vzdělávacích programů, ale snaží se sledovat ji v širokém kontextu počátečního i dalšího odborného vzdělávání. Své odborné znalosti a zkušenosti při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků i v konzultační činnosti pro školy.

Ing. Petr Viceník, CSc.

11. 3. 1949, Praha

Je absolventem oboru technologie paliv a tepelné energetiky na fakultě technologie paliv a vody (1973). Ve vědecké přípravě pokračoval na katedře technologie ropy a petrochemie. V roce 1981 mu byla udělena vědecká hodnost kandidáta věd v oboru technologie paliv. Hlavním tématem jeho práce byla analýza uhlovodíků a ropy.

Po nástupu do Národního ústavu odborného vzdělávání v roce 1979 se zabýval tvorbou pedagogických dokumentů a učebnic v oboru chemie, keramiky, skla a výroby papíru. V té době se začal zapojovat do řešení úkolů v oblasti srovnávací pedagogiky na národní i mezinárodní úrovni. V letech 1998–2000 se podílel na řešení projektu DUOQUAL, v němž se provedla srovnávací analýza směrů odborného vzdělávání, které vedle odborné přípravy zaměřené na pracovní uplatnění umožňují pokračovat ve vysokoškolské přípravě. Později se věnoval práci o certifikaci vzdělávání a zakončování vzdělávání. Významný je i jeho přínos k problematice uznávání kvalifikací pro výkon regulovaných povolání. V letech 2001–2003 se podílel na řešení projektu MATRA, který se zabýval otázkami sociálního partnerství v ČR ve vybraných oborech (elektrotechnika, maloobchod a potravinářství). Zapojen byl také

v dalších projektech komunitárního programu Leonardo da Vinci.

V l. 2003–2006 pracoval na stáži v Evropském středisku pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP) v Soluni. Od

povídá za databázi projektů vznikajících v členských zemích Evropské unie a dalších projektů vznikajících v rámci výzkumných aktivit v Evropě. Podílel se na přípravě a realizaci projektu ReferNet. Projekt je zaměřen na popis a informování o vývoji odborného vzdělávání v členských zemích Evropské unie a ostatních evropských zemích.

V současnosti je v plném invalidním důchodu. Podle možností se bude snažit i v budoucnu využít svých vědomostí v projektových aktivitách zaměřených na odborné vzdělávání.

Pokud jde o životní moudra, doporučuje řídit se myšlenkou Stanislawo Jerzy Lece: „*Kdyby všichni dávali pozor v zatáčkách, nemusel by se v zatáčkách dávat pozor*“. Ale jako závěrečné motto zvolil: „*Budme lidmi, aspoň tak dlouho, dokud věda neobjeví, že jsme něčím jinými!*“

Odborné vzdělávání informační bulletin Národního ústavu odborného vzdělávání

Vychází pětkrát za rok

číslo 5/2007 vyšlo 23. listopadu 2007
bezplatně

Adresa redakce a vydavatele:

NÚOV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
ředitel: RNDr. Miroslav Procházka, CSc.
tel.: 274 022 111, fax: 274 863 380
e-mail: nuov@nuov.cz, http://www.nuov.cz

Odpovědný redaktor: Vladimír Voznička

Redakční rada:

RNDr. P. Petrovič, CSc., Ing. L. Burešová,
Ing. J. Janeček, RNDr. M. Kadlec,
A. Konopásková, PhDr. Z. Franklová,
V. Voznička

Grafická úprava: Mgr. Ondřej Suchý

Tisk: Tiskárna ZIKMUND

Pražská 18, Praha 10 – Hostivař

Vedeno pod č. registrace MK ČR 6275
ISSN 1210-7387